

ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙН-КОНЦЕПЦІЇ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ЖУРНАЛУ «TEXTURA» НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ СУЧАСНИХ ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАНЬ-АНАЛОГІВ

Кулішова Н.Є., професор, кафедра МСТ, ХНУРЕ
Погребняк В.М., бакалавр, кафедра МСТ, ХНУРЕ

Анотація. У даній роботі досліджено процес формування дизайн-концепції культурно-мистецького журналу «TEXTURA» на основі аналізу сучасних журнальних видань-аналогів. Проведено порівняльний аналіз українських культурно-мистецьких журналів з урахуванням композиційних, типографічних та стилістичних особливостей. Визначено ключові дизайнерські рішення, що можуть бути використані під час розробки власного видання.

Ключові слова: дизайн, журнал, мистецтво, верстка, типографіка, композиція.

Актуальність розробки мистецького журналу зумовлена зростанням інтересу до культурного контенту та потребою у його якісному візуальному представленні. Сучасні журнальні видання залишаються важливим засобом популяризації мистецтва, культурних подій і творчих проєктів. Розробка дизайн-концепції дозволяє створити впізнаваний візуальний образ та покращити сприйняття інформації читачем [1, 2].

Мета роботи – дослідження сучасних тенденцій в дизайні культурно-мистецьких періодичних видань України та розробка концепції оформлення конкурентного журналу.

Для формування дизайн концепції культурно-мистецького журналу «TEXTURA» потрібно провести аналіз видань-аналогів, що дозволяє визначити актуальні тенденції у сфері дизайну, виявити ефективні композиційні рішення та сформувати візуальну структуру майбутнього видання [4]. Дослідження аналогів дає можливість оцінити особливості побудови журнального простору, принципи використання типографіки, кольорової гами, модульної сітки та взаємодії текстового й ілюстративного контенту. Аналіз видань-аналогів спрямований на виявлення особливостей побудови журнального простору, способів подачі текстового й графічного матеріалу, а також принципів формування візуальної ідентичності. Для порівняння було обрано три аналоги «Антиквар», «Your Art» та «Образотворче мистецтво». Результати аналізу наведено нижче у табл. 1.

Таблиця 1 – Порівняльний аналіз сучасних українських культурно-мистецьких журналів.

Критерій аналізу	Антиквар	Your Art	Образотворче мистецтво
Тематика та концепція	Антикваріат, культурна спадщина, колекціонування, історія мистецтва	Сучасне мистецтво, арт-ринок, культурні події, освітні проєкти	Академічне та професійне мистецтвознавство
Цільова аудиторія	Колекціонери, мистецтвознавці, поціновувачі культурної спадщини	Молодша аудиторія, митці, студенти творчих спеціальностей	Художники, науковці, викладачі, професійна мистецька спільнота
Композиція сторінок	Класична, структурована	Динамічна, сучасна	Традиційна, стримана
Типографіка	Поєднання класичних шрифтів із сучасними	Мінімалістична, акцент на читабельності	Академічна, стримана

Продовження таблиці 1

Критерій аналізу	Антиквар	Your Art	Образотворче мистецтво
Кольорова гама	Теплі, приглушені кольори	Контрастні та сучасні поєднання	Нейтральна, помітна
Співвідношення тексту та ілюстрацій	Приблизно 50/50	Високий відсоток візуального контенту	Переважно текстовий матеріал
Особливості верстки	Чітка модульна структура	Вільна композиція, експериментальні рішення	Традиційна журнальна сітка
Візуальний стиль	Класичний, культурно-історичний	Сучасний, арт-орієнтований	Науково-мистецький, стриманий

Журнал «Антиквар» вирізняється чіткою тематичною спрямованістю та високим рівнем візуальної репрезентації культурної спадщини. Його дизайн побудований на класичних принципах журнальної верстки, що створює відчуття солідності, історичної вагомості та професійності. У композиції переважає структурованість, що забезпечує зручне сприйняття матеріалу та логічну організацію сторінок. Типографіка видання здебільшого стримана, із використанням традиційних шрифтів, які підсилюють академічний характер контенту. Водночас такий підхід може створювати певне відчуття консервативності. Велика кількість текстових блоків, складна подача матеріалу та історична стилістика можуть звужувати аудиторію, роблячи журнал менш привабливим для молодших читачів. Для сучасного культурно-мистецького журналу такий формат є корисним з точки зору композиційної дисципліни та структурованості, проте потребує більшої візуальної динаміки.

На відміну від нього, «Your Art» демонструє більш сучасний і гнучкий підхід до подачі мистецького контенту. Видання орієнтується на актуальні культурні процеси, сучасне мистецтво та нові формати комунікації. Його дизайн характеризується легкістю, мінімалізмом та відкритістю простору. Значна увага приділяється фотографії, графіці та композиції сторінки, де вільне розташування елементів створює відчуття сучасності та творчої свободи. Важливою перевагою є адаптивність візуальної мови, що дозволяє ефективно працювати з різними форматами контенту – від коротких інформаційних матеріалів до художніх проєктів та інтерв'ю. Крім того, мінімалістична типографіка та чисті композиційні рішення сприяють комфортному читанню. Недоліком такого підходу може бути ризик втрати чіткої структури. Надмірна свобода у верстці іноді призводить до нерівномірного візуального ритму або відсутності стабільної системи навігації між матеріалами. Однак саме цей формат найбільше відповідає сучасним тенденціям редакційного дизайну, оскільки дозволяє створювати індивідуальний характер видання без перевантаження деталями.

Журнал «Образотворче мистецтво» має іншу специфіку та орієнтований переважно на професійну мистецьку спільноту. Його сильна сторона полягає у змістовності та академічному підході до подачі матеріалу. Дизайн цього видання стриманий і функціональний, що забезпечує концентрацію уваги на текстовій інформації. Верстка є передбачуваною та логічною, а композиційні рішення підтримують науковий характер матеріалів. Разом із тим така структура може сприйматися, як менш емоційна або візуально одноманітна. Відсутність виразної дизайнерської експресії та обмежене

використання сучасних графічних прийомів знижують динаміку сприйняття. Для творчого журналу, який прагне поєднати мистецтво та сучасну естетику, цей підхід може бути занадто статичним. Водночас він є цінним прикладом того, як можна підтримувати інформаційну впорядкованість та академічну логіку структури.

Порівняння цих видань дозволяє зробити висновок, що кожне з них має власний характер і працює з різною моделлю взаємодії з читачем. «Антиквар» формує відчуття історичної цінності та культурної вагомості, «Образотворче мистецтво» забезпечує наукову глибину та професійну спрямованість, тоді як «Your Art» найбільш активно працює з сучасною візуальною мовою та актуальними дизайнерськими підходами.

З огляду на концепцію журналу «TEXTURA», найбільш доцільним виглядає орієнтир саме на принципи, близькі до «Your Art». Це пов'язано з тим, що сучасний культурно-мистецький журнал повинен бути не лише інформаційним носієм, але й візуальним середовищем, яке формує емоційне сприйняття. Якщо тематика «TEXTURA» ще не має вузької спеціалізації, важливо створити універсальну дизайн-систему, яка дозволить інтегрувати різні напрями – мистецтво, архітектуру, фотографію, культурні події та сучасні творчі практики. У такому випадку дизайн має бути достатньо гнучким, щоб підтримувати різний тип контенту, але водночас залишатися впізнаваним.

Для «TEXTURA» доцільно використовувати сучасну мінімалістичну концепцію з акцентом на чистий композиційний простір, велику роль зображень та контраст між текстом і графічними елементами. Важливою може стати модульна система верстки, яка забезпечить структурованість, але не обмежуватиме творчі рішення. Доцільним також виглядає використання нейтральної кольорової палітри з окремими акцентними кольорами, що підсилюватимуть характер номеру або окремої рубрики. Типографіка має бути сучасною та легкою для читання, із чіткою ієрархією заголовків і текстових блоків [4].

Таким чином, дизайн-концепція «TEXTURA» може формуватися на перетині сучасного арт-журналу та культурного видання з виразною візуальною ідентичністю. Найбільш перспективним є поєднання структурованості класичних друкованих журналів із динамічністю сучасної редакційної графіки. Це дозволить створити видання, яке буде не лише інформаційним продуктом, а й повноцінним візуальним об'єктом, здатним передавати атмосферу сучасної культури та мистецтва.

Література.

1. Шевченко, В.Е. (2014). Наукові принципи застосування візуального контенту в друкованих медіа. Наукові записки інституту журналістики, (52), 127-132.
2. Babkina, M., Babkina, O., & Babkina, M. (2025). Єдність вербально-візуальної інформації у дизайні друкованих видань. Ukrainian Art Discourse. 8-16. <https://doi.org/10.32782/uad.2025.4.1>.
3. Михайленко, В.Є., & Яковлев, М.І. (2004). Основи композиції: геометричні аспекти художнього формотворення. Київ: Каравела.
4. Kipphan, H. (2001). Handbook of Print Media. Berlin, Heidelberg: Springer.